

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323010016
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6323010016.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Štefana Juhása, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 09. apríla 2024 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sp. zn. BR-3T/5/2023 zo dňa 09. novembra 2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sp. zn. BR-3T/5/2023 zo dňa 09. 11. 2023 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 21. 05. 2021 v Brezne na bližšie nezistenom mieste vylákal od C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. X, B. finančnú hotovosť vo výške 15.000,- Eur a to tak, že C. D. tvrdil, že peňažné prostriedky nevyhnutne potrebuje na vyplatenie nájmu bytu v B., mestská časť Mazorníkovo, inak bude prenajímateľom vystahovaný a tieto podľa uzatvorenej zmluvy o pôžičke zo dňa 21. 05. 2021 vráti jednorazovo do 04. 07. 2021 a následne dňa 20. 08. 2021 v Brezne na bližšie nezistenom mieste vylákal od C. D. finančnú hotovosť vo výške 2.000,- Eur a to tak, že C. D. tvrdil, že peňažné prostriedky nevyhnutne potrebuje na nákup motorového vozidla a tieto podľa uzatvorenej zmluvy o pôžičke zo dňa 20. 08. 2021 vráti jednorazovo do 30. 09. 2021, zároveň potrebu finančných prostriedkov ako aj ich následné splácanie podkladal falošným výpisom z účtu so zostatkom 146.415,05 Eur, ktorým na danom účte nikdy nedisponoval, vylákané finančné prostriedky na ním deklarovaný účel nepoužil, ale použil ich pre vlastnú potrebu, pričom už v čase, kedy od C. D. finančné prostriedky žiadal a preberal, konal s vedomím, že tieto na deklarovaný účel nepoužije a v dohodnutých termínoch a ani následne nebude schopný vrátiť, čím uvedením konaním spôsobil C. D., E. XX. XX. XXXX, bytom E. X, B., škodu v celkovej výške 17.000,- Eur.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 2, § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 280 hodín. Podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému, aby v lehote jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce uhradil spôsobenú škodu podľa svojich schopností a možností vo výške 3.500,- Eur. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd zaviazal obžalovaného k povinnosti nahradiť poškodenému C. D. spôsobenú škodu vo výške 16.600,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie intervenujúci prokurátor, ktoré písomne odôvodnil v podstate tým, že so záverom prvostupňového súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorý je zároveň reflektovaný vo výroku o treste, v časti týkajúcej sa vyhodnotenia osoby obžalovaného, ktorý mal prejaviť snahu nahradiť škodu poškodenému tým, že uhradil poškodenému sumu vo výške 400,- Eur, sa nemôže stotožniť. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/88/2020 zo dňa 02. 09. 2020, ktorým súd uznal obžalovaného vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za čo mu uložil podmienený trest odňatia slobody

vo výmere 1 roka s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov, pričom súd zaviazal obžalovaného, aby nahradil poškodenému C. D. škodu vo výške 9.000,- Eur. Súd v konaní pod sp. zn. 3T/88/2020 dňa 13. 01. 2023 požiadal prokurátora o vyjadrenie, či súhlasí, aby súd vyslovil, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia osvedčil, k čomu prokurátor zaujal negatívne stanovisko a to okrem iného aj preto, že z predloženého súdneho spisu vyplýva, že odsúdený poškodenému C. D. neuhradil škodu vo výške 9.000,- Eur ani v časti. Z uvedenej skutočnosti je preto zrejmé, že úhrada zlomku z celkovej škody, ktorú obžalovaný A. B. poškodenému C. D. spôsobil, je len prejavom snahy o vyhnutie sa negatívneho dopadu uloženia nepodmiennečného trestu odňatia slobody a nie skutočnou snahou o náhradu spôsobenej škody. Ak by na strane obžalovaného A. B. existovala skutočná snaha o nahradenie spôsobenej škody C. D., bol by počas plynutia dvojročnej skúšobnej doby z odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/88/2020 zo dňa 02. 09. 2020 uhradil spôsobenú škodu, tak ako bol na jej uhradenie súdom podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazaný. Ďalej poukázal na to, že obžalovaný sa dopustil v podstate totožného skutku voči rovnakému poškodenému v priebehu plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia za tento skutok, z čoho vyplýva, že na nápravu obžalovaného nemalo uloženie trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom požadovaný účinok, obžalovaný i napriek hrozbe výkonu trestu odňatia slobody opätovne spáchal trestný čin voči totožnému poškodenému. Aj napriek tomu, že na nápravu páchatelia nemalo dostatočný vplyv uloženie podmiennečného trestu odňatia slobody, pristúpil súd k uloženiu alternatívneho trestu, teda napriek správaniu obžalovaného v skúšobnej dobe mu bol uložený menej prísny trest. V prípade premeny úplne nevykonaného trestu povinnej práce vo výmere 280 hodín by bolo obžalovanému uložené vykonať trest odňatia slobody vo výmere 140 dní, teda trest odňatia slobody podstatne kratší, ako mu bol uložený v konaní pod sp. zn. 3T/88/2020, kde súd pri zohľadnení prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností ukladal trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, t.j. vo výmere jeden rok. Súd ako jednu z okolností, ktoré vyhodnotil v prospech uloženia alternatívneho trestu, posúdil aj existenciu vyživovacej povinnosti obžalovaného voči maloletým deťom vo výške 400,- Eur mesačne. Podľa jeho názoru ak súd vzal túto okolnosť do úvahy v podstate v prospech obžalovaného, mal skúmať, či obžalovaný túto vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej osobe aj riadne plní. Súd zohľadnil ako pravdivé tiež tvrdenie obžalovaného, že sumu určenú súdom vo výške 3.500,- Eur je schopný v priebehu jedného roka splatiť, avšak nevyvsporiadal sa so skutočnosťou, že obžalovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/88/2020 neuhradil poškodenému C. D. v priebehu plynutia dvojročnej skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia ani čiastočne škodu vo výške 9.000,- Eur, na ktorej úhradu bol súdom zaviazaný. Záverom uviedol, že vyhodnotením kritérií uvedených v § 34 ods. 4 Trestného zákona preto nemožno konštatovať, že uloženie alternatívneho trestu obžalovanému, aj keď pri jeho hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, je v súlade so zásadami ukladania trestov tak, ako sú uvedené v § 34 Trestného zákona, teda uložený trest je neprimeraný. Hodnotenie osoby obžalovaného bolo premietnuté do uloženia alternatívneho trestu – trestu povinnej práce, avšak bolo potrebné do úvahy vziať všetky okolnosti predchádzajúceho odsúdenia tak, ako sú vyššie uvedené. Zároveň bolo v neprospech obžalovaného potrebné vyhodnotiť tak spôsob spáchania činu, ako aj jeho následok. Z hľadiska miery zavinenia je podľa jeho názoru potrebné konanie obžalovaného hodnotiť ako vopred premyslené, voči poškodenému, ktorého dôverčivosť a dobrosrdečnosť už obžalovaný raz zneužil a spôsobil mu tak podvodným konaním škodu. Vzhľadom na súčasný stav a vývoj spoločnosti nemožno pri ukladaní trestu opomenúť ani formu generálnej prevencie, teda pôsobenia trestu smerom k ostatným členom spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za konanie, akého sa dopustil obžalovaný, môžu byť odsúdení a že spáchanie úmyselného trestného činu v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia má jednoznačne nepriaznivý následok (druh ukladaného trestu a spôsob jeho výkonu) na osobu páchatelia, najmä keď sa jedná o špeciálnu recidívu. Na základe uvedeného preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že uloží obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 12 až 18 mesiacov, na výkon ktorého zaradí obžalovaného do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridriava písomného odôvodnenia podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému nepodmiennečný trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Splnomocnenkyňa poškodeného na verejnom zasadnutí požiadala, aby krajský súd rozhodol o uplatnenom nároku na náhradu škody zo strany poškodeného celkovo vo výške 16.600,- Eur, avšak bez možnosti úhrady 3.500,- Eur v lehote do 1 roka, nakoľko ani ku dnešnému dňu obžalovaný

zo spôsobenej škody nič neuhradil. Taktiež si uplatnila náhradu trov spojenú s vymáhaním spôsobenej škody.

Obžalovaný sa na verejnom zasadnutí k veci nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami vo vzťahu k jednotlivým výrokom rozsudku. Krajský súd zároveň konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení spravil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré je v zmysle zákona neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním. Krajský súd preto preskúmaval len výrok o treste.

Vo vzťahu k uloženému trestu krajský súd konštatuje, že okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34, § 36, § 37, § 38 Trestného zákona, na ktoré je povinný prihliadnuť, a to na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, ako aj generálnu a individuálnu prevenciu. Okresný súd dostatočným spôsobom v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, prečo obžalovanému ukladal trest povinnej práce vo výmere 280 hodín, a krajský súd sa s uvedeným odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil, preto naň v podrobnostiach odkazuje. K námietkam prokurátora uvedeným v podanom odvolaní krajský súd považuje za nevyhnutné uviesť, že v rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadať, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Ďalej je potrebné uviesť, že obžalovaný sa síce dopustil špeciálnej recidívy, navyše počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, avšak správanie poškodeného, ktorý výraznou mierou prekročil povinnú mieru opatrnosti, prispelo k spáchaniu trestného činu.

Takto uložený trest je potom aj podľa krajského súdu postačujúci, spĺňa atribúty generálnej aj individuálnej prevencie, dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti, ako aj prevýchovu obžalovaného, a zároveň postihuje len obžalovaného.

Okresný súd v súlade s § 55 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému povinnosť, aby počas doby jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce uhradil poškodenému aspoň časť spôsobenej škody vo výške 3.500,- Eur, teda obžalovaný bude aj takýmto spôsobom prinútený spôsobenú škodu

uhradiť, v opačnom prípade v zmysle § 55 ods. 4 Trestného zákona mu môže byť premenený trest povinnej práce na trest odňatia slobody.

Vo vzťahu k uplatneným trovám spojeným s vymáhaním spôsobenej škody zo strany splnomocnenkyne poškodeného krajský súd len konštatuje, že v zmysle § 558 ods. 1 Trestného poriadku sa o takýchto nárokoch rozhoduje až po právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.